

RESTAURERING OCH FÖRNYELSE - KULTURHISTORISKA BYGGNADER

ABV030

Restoration and Conservation of Monuments and Sites

Antal poäng: 13. **Betygskala:** UG. **Valfri för:** A4. **Kursansvarig:** Mats Edström, Bebyggelsevård. **Förkunskapskrav:** Godkänd för att få tillträde till årskurs 3 eller motsvarande. **Prestationsbedömning:** 80% närvaro, aktivt deltagande i ritsalsundervisningen samt godkänd slutredovisning. **Hemsida:** <http://www.bv.lth.se>.

Mål

Syftet är att ge kunskaper i förundersökning, byggnadsanalys samt projektering och genomförandebeskrivning för arv och förnyelse av kulturhistorisk värdefull bebyggelse.

1. Förundersökning

Vi tillämpar traditionella och digitala uppmättningsmetoder, gör materialinventering och -analyser samt arkivstudier. Vi registrerar skador och tekniskt skick och försöker förstå husets konstruktiva och fysikaliska uppbyggnad.

2. Byggnadsanalys

Vi sammanläser våra inventeringar från fält och arkiv och presenterar bilder av byggnadens historiska utveckling. Vi värderar huset och delarnas kvalitet och kapacitet. Vi gör en målbeskrivning för den nya funktionen och redovisar dess konsekvenser.

3. Projektering och genomförandebeskrivning

Vi skissar gestaltning av det nya i förhållande till den gamla arkitekturen och vi gör modeller, material- och hantverksövningar som preciserar våra utformningsval. Vi beskriver sedan i vilken ordning och på vilket sätt restaureringen skall genomföras, vilka skyddsanläggningar och vilka åtgärder som behövs för att inte byggnaden skall skadas under arbetets gång.

Under projektet gör vi utvecklingar till pågående eller nyligen genomförda restaureringar för att se och värdera tillämpningar av modern restaureringssyn.

Restaurering kan betraktas som ett av de problemområden som tidigast utvecklade vetenskapliga metoder och betraktelsesätt. Restaureringsteori och dess tillämpning undersöks/behandlas vid seminarium. Traditionella material och hantverk behandlas i laborationer och i studiebesök. Sammanfattningsvis tränas arkitektens arbetsmetodik i

restaurering på grundval av kunskap och restaureringsteori, historiska byggnadsmaterial och hantverk samt undersökningsmetodik.

Innehåll

Byggnadsminnen och kyrkor förvaltas för att bevaras i överskådlig framtid. Det ställer särskilda krav på sättet att underhålla och förnya byggnadsmaterial, t ex val av material och hantverk, inpassningen av ny teknik och utrustning, utformningen av mötet mellan ny och gammal gestaltning. Arkitektens tillämpning av moderna förhållningssätt i restaurering resulterar därför ofta i åtgärder med högre detaljeringsgrad än i nybyggnadsuppgifter. Förundersökningsarbetet är också mera ingående och fodrande än i normal nybyggnadsprojektering. Arkitektens bedömning av insatsens varaktighet och möjlighet att underhållas och förnyas ställs också i centrum. Att vårda och förnya byggnader som tillhör vårt gemensamma kulturarv är förenat med ett allvar som måste sättas över tillfälliga trender och tendenser i arkitekturen. Restaurering kräver en mycket precis arbetsmetodik och mycket övertygande känsla för hur man lägger nytt till gammalt.

Projektet innehåller följande huvudmoment:

Sep/okt:

- Förundersökning
- Val av objekt, inventering, uppmätning, skadebesiktning
- Program för ny användning, exkursion: Restaurering i Danmark/Holland

Okt/nov:

- Analys
- Värdering av kvalitet och kapacitet
- Skisser
- Konsekvensanalys
- Åtgärdsförslag

Nov/dec:

- Projektarbete
- Gestaltningsövningar
- Modellarbete
- Ritning
- Arbetsbeskrivning
- Presentation

Litteratur

Andersson K & Rosenqvist A, Handledning vid byggnadsarkeologisk undersökning

Bedoire F & Stavenow-Hidemark E, Arkivguide för byggnadsforskare

Hidemark O et al, Så renoveras torp och gårdar

Edman V, Svensk restaureringstradition

Jokilehto J, The History of Architectural Conservation.

Drejter C et al, Arkitekter om färg

Riksantikvarieämbetets handböcker om trä, timmer, plåt, spån, papp, färg, fönster